

Met een vitaal en gezaghebbend vakgebied Verkeer en Mobiliteit naar een gezonde mobiele samenleving

Position paper Verkeer en Mobiliteit

TransitieTEAM Verkeer en Mobiliteit, december 2014

Wat is er aan de hand?

Het verkeersvak is interessant en uitdagend en speelt een belangrijke rol in de maatschappij. In Nederland en Vlaanderen dragen verkeerskundigen eraan bij dat personen zich kunnen verplaatsen en dat goederen worden vervoerd, kortom dat mobiliteit mogelijk is. Verkeerskundigen mogen trots zijn op hun bijdrage aan de ontwikkeling van het mobiliteitssysteem en op het terugdringen van de schadelijke neveneffecten van mobiliteit. Zo heeft de mobiliteit kunnen toenemen terwijl het risico op een ongeval in het verkeer is afgenomen. Niettemin leeft er onbehagen onder de vakgenoten: het kan nog veel beter. Een recente, [representatieve enquête](#) bevestigt dit onbehagen en brengt ook zwakke schakels in het vakgebied zelf aan het licht. Het versterken van deze schakels zou een eerste stap zijn op weg naar een gezaghebbender vakgebied, waarbij verkeerskundigen niet pas aan tafel komen als plannen al zijn gemaakt, of worden opgeroepen als de problemen al zijn ontstaan. Liever en beter anticiperen zij op ontwikkelingen, denken mee over toekomstige noden, wensen en nieuwe vormen van mobiliteit.

Waarom ons verkeerssysteem beter moet

Het sociale en economische functioneren van ons land is ten zeerste afhankelijk van de kwaliteit van het verkeerssysteem. Een goed gefaciliteerde mobiliteit, in al zijn facetten, draagt bij aan de kwaliteit van leven van onze medeburgers. Dit geldt voor een land in het algemeen, maar voor Nederland en Vlaanderen des te meer vanwege de gunstige positie die we hebben als toegangspoort voor westelijk Europa. Onze economie is in hoge mate afhankelijk van de mogelijkheden die we benutten op het gebied van verkeer en vervoer. Willen we ons welzijn en onze welvaart behouden en zo mogelijk verbeteren, dan is niet aflatende aandacht voor verbetering van het mobiliteitssysteem een absolute noodzaak. Stilstand betekent onherroepelijk achteruitgang.

Waarom ons verkeerssysteem beter kan

In het verkeer worden in toenemende mate verplaatsingen gerealiseerd met verschillende modaliteiten. We zijn steeds vaker op pad en reizen over grotere afstanden. Zo bezien functioneert ons verkeerssysteem goed. Niettemin kan het beter. Nog altijd zijn vele verkeersslachtoffers te betreuren en in sommige regio's staat de bereikbaarheid onder druk. Hiernaast is de milieulast die het verkeer veroorzaakt een punt van zorg. Niet altijd worden op verschillende niveaus keuzen gemaakt die bijdragen aan vlot, veilig en schoon verkeer. Een voorbeeld in Nederland is de invoering van de 130 km/uur-limiet op snelwegen. Een maatregel die leidt tot verhoogde onveiligheid, toename van de milieudruk en geen garantie biedt voor verbeterde bereikbaarheid. In Vlaanderen bemoeilijkt het nog steeds toenemende aantal bedrijfswagens de ontwikkeling naar duurzame mobiliteit. Kansen blijven onbenut, kansen die we niet onbenut mógen laten voor welvaart en welzijn.

Waarom de Verkeerkunde moet vernieuwen

Om de economische en sociale kansen te benutten die ons worden geboden hebben we een vitale, gezaghebbende en flamboyante verkeerskunde nodig. De Nederlandse en Vlaamse verkeerskunde kan zichzelf versterken door te vernieuwen. Sterker nog, in een veranderende samenleving moet een vak ook veranderen. De afgelopen jaren is veel aandacht uitgegaan naar de auto, met alle gevolgen van dien. De mobiliteit is echter breder dan alleen dat. Verdiepende visievorming over de aard en de richting van het vak is daarom een must. We zijn goed in dynamisch verkeersmanagement, verkeersveiligheid en fietsmobiliteit, maar ook op andere terreinen is nog veel winst te boeken. Kennis is versnipperd en vakgenoten weten elkaar niet goed genoeg te vinden. De organisatie van de sector moet beter en de verkeersprofessionals doen er goed aan om hun zelfbewustzijn op te vijzelen.

Wat is er nodig voor een vernieuwde Verkeerskunde?

Verkeersexperts moeten goed worden opgeleid en hun expertise moet tijdens hun carrière blijven groeien. Dat vereist goed onderwijs en goede samenwerking tussen onderwijzende instituten. Voor een blijvende ontwikkeling dienen de professionals expertise mee te krijgen van kennis- en onderzoeksinstituten. Een goede uitwisseling tussen theorie en praktijk is daarom van groot belang. De instituties in het verkeersvak dienen bovendien in samenhang te functioneren, zodat de verschillende expertisegebieden aanvullend ten opzichte van elkaar zijn. Een beroepsvereniging of andere netwerkform moet verbindingen bevorderen die maken dat de kwaliteit van de mobiliteitsdeskundigen naar een hoger niveau wordt getild. Partijen afkomstig uit overheid, ondernemers, onderzoek en onderwijs dienen vaker dan nu vertegenwoordigd te zijn in deze kwaliteitsslag.

Wat willen we bereiken?

Ons ideaal is een dynamisch vakgebied dat stevig bijdraagt aan de ontwikkeling van een vitale mobiele samenleving. In de samenleving is overall sprake van mobiliteit. Mensen willen contact en elkaar ontmoeten. Spullen moeten van A naar B. Mobiliteit is daarom essentieel voor het sociaal-maatschappelijk en economisch functioneren van de samenleving, en een goed geolied mobiliteitssysteem is een must. Wij zien een vakgebied voor ons dat wordt bevolkt door zelfbewuste professionals die voluntaristisch en proactief bijdragen aan welvaart en welzijn van personen en organisaties in ons land. Niet meer het verleden corrigeren, maar de toekomst mede vormgeven.

Ontbrekende schakels

Het ontbreekt in het vakgebied aan een fundamenteel beeld van mobiliteit, mens en maatschappij. Het besef van het belang van mobiliteit voor het sociale en economische functioneren van de samenleving is onvoldoende groot, zowel binnen als buiten het vakgebied. Overheid, ondernemers, onderzoek en onderwijs ontmoeten elkaar te weinig, met als gevolg dat productieve uitwisseling en ontwikkeling van expertise onvoldoende gestalte krijgt. Theorie en praktijk staan ver van elkaar, politiek en experts begrijpen elkaar niet, en de aansluiting van het academisch en het praktisch-professioneel onderwijs kan veel beter.

Een eerste stap

Als eerste stap stellen we ons de oprichting van een vereniging of netwerkorganisatie voor die zich inzet voor sterkere en structurelere verbanden tussen de verschillende betrokken partijen, voor het ontwikkelen van een lonkend toekomstperspectief op het vlak van mobiliteit, voor samenhang in de kennisontwikkeling, voor de kwaliteit van de opleidingen, voor de uitwisseling van theorie en praktijk, voor de positie van de verkeersexpert in de samenleving en voor het aanzien van het vakgebied. Kennen, kunnen en samenwerken. Proactief, voluntaristisch en toekomstgericht.

Doelen

We streven de volgende doelen na.

- Expertiseontwikkeling op het vlak van Mobiliteit bevorderen.
- Coördinatie in de expertiseontwikkeling bevorderen.
- Het debat over de gewenste organisatie van het vakgebied aanjagen.
- Het debat over de positionering van het vakgebied aanjagen.
- De samenhang tussen de opleidingen op het gebied van Mobiliteit bevorderen.
- De aandacht voor het belang van het mobiliteitssysteem bevorderen.
- Het imago van het vakgebied bevorderen.

Activiteiten

We willen aan het volgende werken.

- Een vereniging of andere netwerkvorm in het leven roepen die structurele samenwerkingsverbanden bevordert tussen de vier O's: overheid, ondernemers, onderwijs en onderzoek.
- Een dieper verankerde visie op Mobiliteit en deze onder vakgenoten uitdragen.
- Het opstellen van een Mobiliteitsagenda die op de Mobiliteitsvisie is gebaseerd.

In het uitwerken van deze uitdagingen ligt volgens ons de sleutel tot een vitaal, gezaghebbend en flamboyant vakgebied en daarmee tot een gezonde mobiele samenleving. Dit kunnen we als TransitieTEAM Verkeer en Mobiliteit niet alleen. Wij vragen daarom hulp

Het transitieteam Verkeer en Mobiliteit bestaat uit:

Mike Bérénos, Erik Donkers, Joris Willems, Magrita Noordmans, Johan Janse, Arno Hermans, Marcus Popkema, Ruben Loendersloot, Peter Arts, Hans van Lint, Vincent Marchau, Nettie Bakker.

Naast het Transitieteam is er een **Coalition of Willing** gevormd van mensen zich op persoonlijke titel inzetten voor een beter functionerend vakgebied. Deelnemers aan de Coalition of Willing zijn: